

NYHETER OM EU

NYHETSREVISORER FRÅN FOLKRÖRELSEN NEJ TILL EU ■ JULI 2007

Regeringen Reinfeldt bluffar om den nya EU-grundlagen

Statsminister Fredrik Reinfeldt förklarade sig efter midsommarhelgens EU-toppmöte i Bryssel mycket nöjd med resultatet: "Efter många år av förhandlingar enades EU:s stats- och regeringschefer igår om ett nytt fördrag. Detta måste betraktas som en stor framgång för både EU och Sverige", skriver han på Svenska Dagbladets debattsida (24 juni).

I förhandlingarna inför och under toppmötet hade Sverige knappt intagit några självständiga positioner utan anpassat sig helt till Angela Merkels strategi att paketera om den omstridda konstitutionen så att den framstår som harmlös för misstroagna väljare, men ändå behålla de väsentliga delarna av innehållet. Att gå stormakten Tyskland till mötes har ansetts viktigare än att företräda svenska intressen. När det har föreslagits ändringar av andelen röster till förmån för de mindre länderna, som Sverige, så har regeringen avvisat sådana förslag och lagt sig platt för de stora länderna. Framför allt Tyskland. Mot den bakgrunden blir Fredrik Reinfeldts påstående i debattartikel rent patetiskt: "En tydlig erfarenhet från fördragsdiskussionerna är att vår strävan att tillhöra Europas kärna har stärkt Sveriges möjlighet att påverka i centrala EU-frågor."

På en punkt fanns dock ett svenskt villkor, som både regeringen och riksdagen stod bakom. De så kallade Köpenhamnskriterierna, som anger vilka krav EU ställer på nya EU-medlemmar, skulle inte få skrivas in i texten.

"En särskilt viktig fråga för Sverige under förhandlingarna har varit att

värna om den fortsatta utvidgningsprocessen. Det var därför angeläget att det nya fördraget inte tillfördes nya kriterier som skulle kunna användas för att försvåra den fortsatta utvidgningen. [...] På denna punkt stod vi länge ensamma, men lyckades till slut få gehör för vår position", skriver Fredrik Reinfeldt på Svenska Dagbladets debattsida.

Hollands premiärminister Jan Peter Balkenende var pådrivande för att Köpenhamnskriterierna skulle skrivas in i det nya fördraget. Antagligen för att hans regering är skeptisk till en fortsatt geografisk utvidgning av EU. Framför allt när det gäller Turkiet.

Frankrike och Österrike ville i likhet med Sverige inte ha bindande krav, men av motsatt skäl – om Köpenhamnskriterierna blir bindande kan det bli svårare att senare höja tröskeln för nya medlemmar. De vill heller inte att Turkiet ska bli medlem i EU. (Frankrikes president Nicolas Sarkozy vill få till stånd en utredning om EU:s gränser, som går ut på att stänga dörren till Turkiets ambitioner att bli EU-medlem.) I princip fick Jan Peter Balkenende som han ville vid midsommartoppmötet. Kompromissen blev en ny text om villkoren för nya medlemmar, som hänvisar till Köpenhamnskriterierna, dock utan att nämna namnet. I EU-fördragets artikel 49 (Villkor för medlemskap och förfarande för anslutning till unionen) görs följande tillägg: "De villkor för medlemskap som Europeiska rådets enats om skall beaktas."

Varför försöker Fredrik Reinfeldt framställa detta som en seger för den

svenska positionen, när det i själva verket går stick i stäv med det mandat han fått av en enhällig riksdag? Alla vet att de villkor som åsyftas i den nya texten är Köpenhamnskriterierna. Möjligen med undantag för den svenska förhandlingsdelegationen anförda av statsminister Fredrik Reinfeldt och europaminister Cecilia Malmström. Men de kan ju göra som vanligt - rådföra sin husbonde i Berlin. Angela Merkel vill i likhet med sina kollegor i Holland, Frankrike och Österrike hålla Turkiet utanför EU. Istället för medlemskap har hon erbjudit ett så kallat "strategiskt partnerskap".

Portugal nytt ordförandeland

Portugal tog över som ordförandeland i EU den 1 juli. Premiärminister José Sócrates presenterade Portugals prioriteringar i slutet av juni i Bryssel. Förutom ambitionen att slutföra förhandlingarna om det nya fördraget pekar Portugal ut tre områden som landet kommer att prioritera.

Den första är Lissabonprocessen för en konkurrenskraftig ekonomi, där bland annat "sunda statsfinanser" betonas. Det andra området är samarbetet om rättsliga och inrikes frågor, till exempel brottsbekämpning och invandring. Portugal vill bland annat att EU-länderna ska få en gemensam invandringspolitik. Det tredje viktiga området för Portugal det kommande halvåret är utvidgningen och EU:s relationer med andra delar av världen.

Sverige fick fler utländska bolag

Antalet utländska företag i Sverige ökade med 672 under 2006. Vid årsskiftet fanns totalt 11.107 utlandsägda bolag med 572.715 anställda i landet. Dessa företag svarade för 23 procent av sysselsättningen i landet, enligt statistik från Institutet för tillväxtpolitiska studier (ITPS).

De största investeringarna stod bolag från EU och USA för. Under 2006 började även länder som Sydafrika, Malta, Saudiarabien, Indien och Bahrain att investera i allt större omfattning i Sverige.

EU sviker löften till fattiga

EU-ländernas bistånd är inte tillräckligt för att FN:s millenniemål om en förbättrad situation i de fattiga länderna ska kunna förverkligas. Det slås fast i en ny rapport från EU-parlamentet. För två år sedan utlovade 15 av EU:s medlemsländer att de stegvis skulle utöka sina biståndsbudgetar till motsvarande 0,7 procent av ländernas BNP fram till år 2015. Detta sågs då som ett av EU:s bidrag för att se till att FN:s så kallade millenniemål skulle kunna förverkligas. Men enligt den nya rapporten har ländernas bistånd sedan dess snarare minskat något, om man jämför med andelen av deras BNP. Det är några av EU:s rikaste länder som bidrar minst. G8-medlemmen Italien bidrog exempelvis bara med 0,2 procent av landets bistånd förra året. Millenniemålet inkluderar bland annat att halvera den extrema fattigdomen och hungern, ge världens barn rätt till grundskoleutbildning, öka jämställdheten och stärka kvinnors rättigheter, samt att väsentligt förbättra hälsovården för världens fattiga.

Kommissionär vill ha minimilöner i alla EU-länder

EU:s ekonomikommissionär Joaquín Almunia vill att alla EU-länder ska införa minimilöner för att försäkra acceptabla arbetsvillkor. På sikt vill han tvinga de EU-länder som inte har minimilöner att införa det, även om han i dagsläget tror att det är realistiskt.

tiskt.

– Varje land i EU borde ha en minimilön [...] teoretiskt vore det möjligt och rätt om EU förpliktigade varje medlemsland att fastställa en egen minimilön, säger han i en intervju i den tyska tidningen Die Zeit.

I dag är det sju av EU:s 27 medlemsländer som inte har minimilöner, däribland Danmark, Sverige och Tyskland.

Joaquín Almunia tror för närvarande inte att det är läge att försöka tvinga på de länder som inte har minimilöner att skaffa det:

– Det är kortsiktigt realistiskt. Självklart är många emot att EU sätter upp sociala minimistandarder. Men vi diskuterar det, säger han.

Sverige vill marknadsanpassa jordbrukspolitiken

Den svenska regeringen ifrågasätter EU:s jordbruksstöd. Det visar ett brev som regeringen överlämnat till EU-kommissionen.

Den svenska regeringen vill att det frikopplade jordbruksstödet, det stöd som lantbrukaren får från EU utan att behöva anpassa sin produktion efter det som marknaden efterfrågar, så småningom försvinner helt. Men ännu har man inga konkreta förslag på hur man ska uppnå detta. Det framgår i ett brev som regeringen nyligen skickade till EU-kommissionen. I brevet redogör man vilken syn den svenska regeringen har på framtiden för unionens jordbrukspolitik.

På kortsikt föreslår regeringen att EU avskaffar exportbidrag, interventioner och kvotssystem.

– På lång sikt vill vi stegvis fasa ut det frikopplade jordbruksstödet och få en mer marknadsanpassad jordbrukspolitik, säger Sofia Carlsson politisk sakkunnig på jordbruksdepartementet. På Lantbrukarnas Riksförbund (LRF) är man inte helt glad över den linje regeringen driver och oroar sig för att Sverige är pådrivande när det gäller avreglering av det frikopplade jordbruksstödet.

– Men Sverige kommer att ha svårt att få gehör i den här frågan, speciellt från viktiga medlemsländer, säger Lars Erik Lundqvist på LRF.

Svensk seger mot EU-kommissionen

Ogräsmedlet parakvat kan vara farligt, konstaterar EU-domstolen och river upp ett tidigare beslut att tillåta medlet. EU:s domstol beslutade att ogiltigförklara ett beslut som EU-kommissionen tog 2004 om att tillåta det giftiga ogräsbekämpningsmedlet parakvat. Det är Sverige, som med stöd av bland andra Danmark, Österrike och Finland, drivit frågan i EU-domstolen. Domstolen upphäver beslutet bland annat därför att det strider mot kravet på skydd för både människors och djurs hälsa.

Enligt departementsrådet Anders Kruse, som var den svenska regeringens representant vid förhandlingen i EU-domstolen, var utgången i målet inte på något sätt given.

Parakvat är mycket giftigt redan i små mängder. Den som får det i sig kan få svårt att andas och medlet kan ge ögon- och hudskador. Ett tiotal EU-länder använder parakvat ibland annat citrus-, oliv- och vinodlingar.

EU-hot om domstol för spelmonopol

EU-kommissionen går vidare i sin kritik mot reglerna för spel på sport i det svenska spelmonopolet.

Enligt en talesman för EU-kommissionären Charlie McCreevy, som ansvarar för spel frågor, har samarbetet med den nya svenska regeringen varit gott. Därför räknar kommissionen med att inte behöva gå så långt som att föra det svenska fallet till EU:s domstol, vilket annars vore nästa steg om Sverige inte gör något för att uppfylla kommissionens krav. Kommissionens kritik gäller i första hand reglerna för sportvadslagning. Kommissionen anser inte att de svenska reglerna, som hindrar utländska aktörer att etablera sig, står i proportion till de mål som Sverige har angett. De svenska lagarna hämmar den fria rörligheten inom EU. Nu har regeringen två månader på sig att svara EU-kommissionen.

Regeringens utredning om spelmarknaden ska vara klar i december 2008.